

DOM POČITKA MENGEŠ

Glavni trg 13, 1234 Mengeš

T: 01 723 72 28, F: 01 723 73 47

www.dpm.si

POLNI CERTIFIKAT

Družini
prijazno
podjetje

LETNO POROČILO 2023

OBČINA TRZIN

Izvajanje storitve

POMOČ DRUŽINI NA DOMU kot
SOCIALNA OSKRBA NA DOMU

01. Uvod

Po podatkih Statističnega urada Slovenije živimo v času intenzivnega porasta deleža starih ljudi. Raziskave kažejo, da naj bi bil leta 2060 skoraj vsak tretji Slovenec star petinšestdeset let in več (Statistični urad Republike Slovenije). S procesom industrializacije in vse večjim zaposlovanjem žensk, je skrb za starejše postala velika družinska obremenitev. V tem primeru družina kot osnovna celica, ni več zmožna v celoti in sama poskrbeti za starejše. Naloga družbe je predvsem na lokalni ravni, omogočanje starim ljudem čim bolj kakovostno preživljanje starosti. Potrebno se bo prilagajati novim družbenim razmeram in iskati modernejše pristope za delo s starimi ljudmi. Zakon o dolgotrajni oskrbi ne predvideva samo institucionalnega varstva, ampak tudi različne pomoči za stare ljudi, ki bi ostali doma in bi lahko, z nekaj pomoči, živeli kakovostno življenje.

02. Izvajanje pomoči na domu

Pomoč družini na domu – socialna oskrba na domu je socialnovarstvena storitev namenjena upravičencem, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem bivalnem okolju, zaradi starosti, invalidnosti ali kronične bolezni pa se ne morejo oskrbovati in negovati sami, svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo ali zanju nimajo možnosti. Gre za različne oblike organizirane praktične pomoči in opravil, s katerimi se upravičencem vsaj za določen čas nadomesti potrebo po institucionalnem varstvu v zavodu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki.

Upravičenci do socialne oskrbe na domu so osebe, ki jim preostale psihofizične sposobnosti omogočajo, da z občasno organizirano pomočjo drugega ohranjajo zadovoljivo duševno in telesno počutje in lahko funkcionirajo v znanem bivalnem okolju.

Upravičenci storitve pomoči na domu:

- osebe, stare nad 65 let, ki so zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, nesposobne za samostojno življenje;
- osebe s statusom invalida (po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb) ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogoča občasno oskrbo na domu;
- druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravice do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij;
- kronično bolne osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida, pa so po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje in
- hudo bolan otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki ni vključen v organizirane oblike varstva.

(Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev, 6. člen)

Glede na pogoje za vključenost v storitev so vsi naši uporabniki v občini Trzin, upravičenci zaradi starosti nad 65 let, ki zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje.

Pomoč na domu (v nadaljevanju PND) uporabnikom in njihovim svojcem oz. ključnim članom omogoča veliko razbremenitev skrbi za vsaj določen del dneva. Ob dobrem sodelovanju med izvajalci PND ter uporabnikom, storitev prinaša napredek na uporabnikovem osebnem področju (ohranjanje življenjskih funkcij in mobilnosti, ohranjanje stikov z okolico...) ter splošno boljše življenjske razmere.

Ena od pomembnih prednosti PND je cenovna dostopnost za uporabnika.

Subvencijo iz sredstev proračuna občine v višini najmanj 50 % stroškov storitve, določenih v drugi in tretji alineji prvega odstavka 12. člena tega pravilnika, določi pristojni organ občine. (Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen socialnovarstvenih storitev, 17. člen).

Dom počitka Mengeš je na podlagi koncesijske pogodbe pričel z izvajanjem PND v občini Trzin v prvi polovici leta 2006.

03. Postopek

Pomoč družini na domu je strokovno vodeni proces in organizirana oblika praktične pomoči, pri kateri sodelujejo vodja in koordinator storitve, socialni oskrbovalec, upravičenec oziroma uporabnik, nepogrešljivi in odgovorni družinski člani ter prostovoljni sodelavci. Storitev se prične na željo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika in je sestavljena iz dveh delov.

V prvem delu preverjamo upravičenost osebe, ki zaprosi za izvajanje storitev. Če je zahteva utemeljena, se pripravi in sklene dogovor o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve, načrtuje se srečanje s ključnimi člani okolja ter opravi uvodno srečanje med izvajalcem in upravičencem ali družino.

Drugi del storitve vključuje neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca po načrtovanih vsebinah in obsegu.

Spremembe ali dopolnitve že obstoječega dogovora o obsegu, trajanju in načinu zagotavljanja storitve lahko priporoči tako izvajalec storitve, kot upravičenec ali njegov zakoniti zastopnik. V tem primeru se sklene aneks oziroma dodatek k dogovoru.

Neposredno izvajanje storitve na upravičenca traja povprečno do štiri ure dnevno oziroma največ do dvajset ur tedensko (Pravilnik o spremembi Pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev, 2019).

Neposredni izvajalci PND so socialni oskrbovalci, zaposleni v Domu počitka Mengeš in zunanji zaposleni preko s.p., ki imajo ustrezno izobrazbo – opravljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo. Storitev izvajamo v treh občinah: Trzin, Mengeš in Lukovica. Oskrbovalci izmenjanje izvajajo storitev v vseh treh občinah. Socialni oskrbovalci so skozi leto vključeni v supervizijo, programe izobraževanja in različna interna usposabljanja.

04. Vrsta in obseg storitev

Obseg in vsebino socialne oskrbe se prilagodi potrebam posameznega uporabnika. Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev v 6. členu navaja, da je upravičenec upravičen do pomoči na domu, če potrebuje najmanj dve opravili iz dveh različnih sklopov opravil, ki pa so:

- A. pomoč pri temeljnih dnevni opravilih:
 - pomoč pri oblačenju, slačenju,
 - pomoč pri umivanju,
 - pomoč pri hranjenju,
 - pomoč pri opravljanju osnovnih življenjskih potreb,
 - vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov.

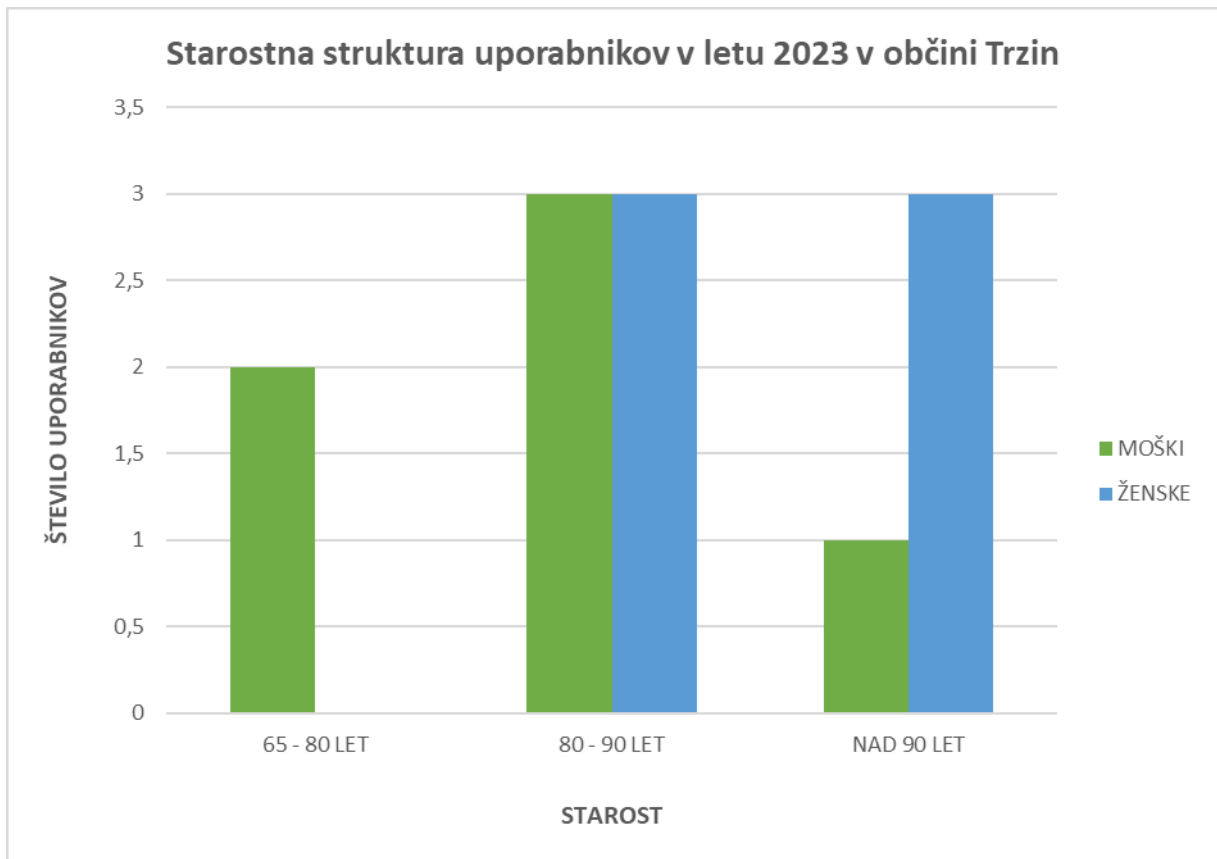
- B. gospodinjska pomoč:
 - prinašanje enega pripravljenega obroka hrane,
 - nabava živil in priprava enega obroka hrane,
 - pomivanje uporabljene posode,
 - osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti,
 - postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora.

- C. pomoč pri ohranjanju socialnih stikov, kamor sodijo:
 - vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, prostovoljci in s sorodstvom,
 - spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti,
 - informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca,
 - priprava upravičenca na institucionalno varstvo.

05. Uporabniki

V letu 2023 smo nudili pomoč na domu skupno **12 uporabnikom**, občanom občine Trzin.

Starostna struktura uporabnikov: od skupno 12 uporabnikov jih je 6 starih med 80 in 90 let, od tega 3 moških in 3 žensk; 2 uporabnika sodita v starostno skupino med 65 in 80 let, od tega 2 moška; 4 uporabniki pa so stari nad 90 let, od tega 1 moški in 3 ženske.

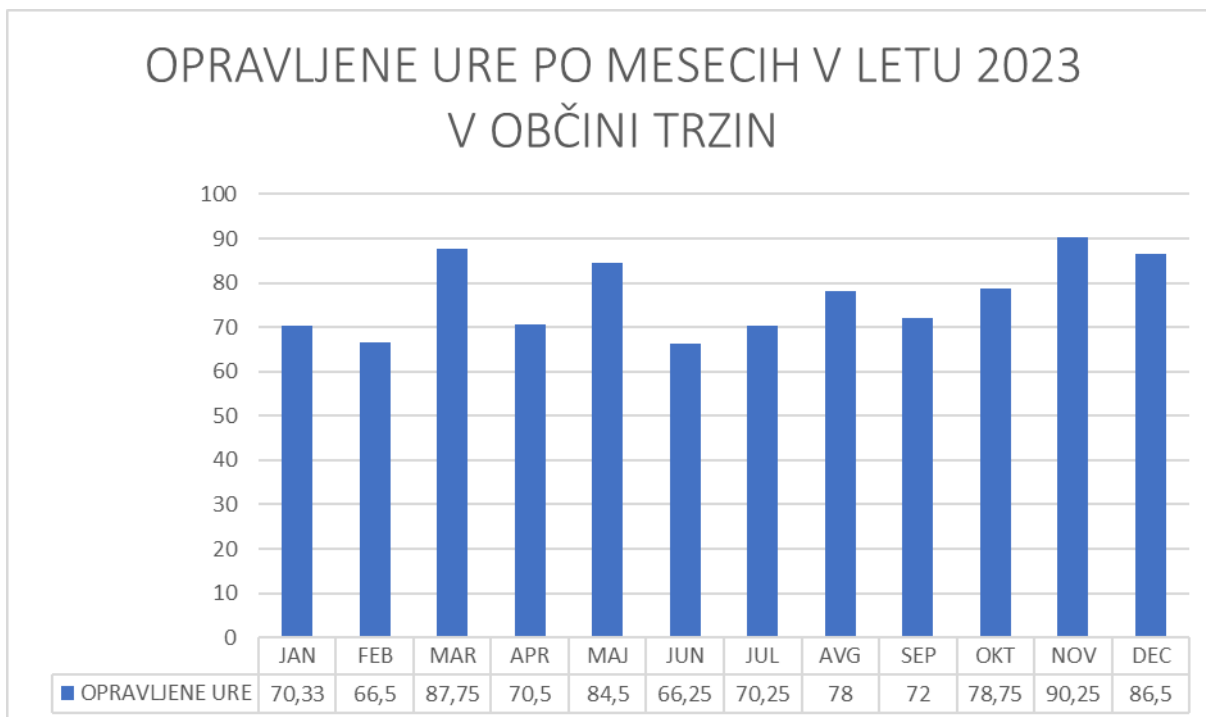
Vir: Interni podatki; Dom počitka Mengeš

Od skupno 12 uporabnikov je 5 uporabnikov potrebovalo pomoč pri temeljnih dnevni opravilih v kombinaciji z gospodinjsko pomočjo;
 1 uporabnik je potreboval vse tri sklope opravil: pomoč pri temeljnih dnevni opravilih, gospodinjsko pomočjo ter pomoč pri ohranjanju socialnih stikov;
 6 uporabnikov je koristilo pomoč pri temeljnih dnevni opravilih v kombinaciji s pomočjo pri ohranjanju socialnih stikov.

Pri uporabnikih občine Trzin smo v letu 2023 skupno opravili **921,58** **efektivnih ur**, povprečno 76,79 ur na mesec.

V letu 2022 smo opravili skupno 1040,58 efektivnih ur, v letu 2021 smo v občini Trzin opravili skupno 1.646,94 efektivnih ur, v letu 2020 1.468,49 efektivnih ur, v letu 2019 1.980,5 ter v letu 2018 1.262 ur.

V obdobju od **1. 1. 2023 do 31. 12. 2023** so socialni oskrbovalci opravili 1344 obiskov pri uporabnikih, povprečno 112 obiskov na mesec.

Vir: Interni podatki; Dom počitka Mengeš

V letu 2023 smo pričeli z izvajanjem storitve pri štirih novih uporabnikih, od teh smo pri dveh uporabnikih prenehali z izvajanjem pomoči na domu zaradi smrti, pri ostalih novih uporabnikih pa s storitvami nadaljujemo.

Poleg tega pa smo prenehali z izvajanjem PND še pri treh uporabnikih, s katerimi smo sklenili dogovor pred letom 2023: ena uporabnica je bila hospitalizirana za daljše časovno obdobje, en uporabnik je umrl, ena uporabnica pa je bila sprejeta v Dom počitka Mengeš. **Skupaj smo tako v letu 2023 prenehali z izvajanjem PND pri petih uporabnikih.**

Storitev PND se v občini Trzin izvaja vse dni v tednu od 6.30 do 14.30 ure.

06. Plačilo socialno varstvene storitve

Upravičenci do storitve PND in njihovi zavezanci, so na podlagi 100. člena Zakona o socialnem varstvu (Ur.l. RS, št. 3/2007 – UPB2) dolžni prejete storitve tudi plačati. Z Uredbo o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialnovarstvenih storitev pa so določena natančnejša merila, po katerih se za upravičence in druge zavezance delno ali v celoti določijo oprostitve pri plačilu storitev.

Plačila PND je v celoti oproščen vsak upravičenec ali zavezanec, ki sklene dogovor o izvajanju storitve v skladu z zakonom in nima družinskih članov in zavezancev, nima lastnih dohodkov ali njegov ugotovljen dohodek ne dosega meje socialne varnosti in obenem tudi ne prejema dodatka za pomoč in postrežbo ali drugih dodatkov, namenjenih zagotavljanju nege in pomoči druge osebe. Center za socialno delo odloča na podlagi zahteve upravičenca o delni ali celotni oprostitvi plačila.

Vsi uporabniki PND v občini Trzin so do 19. 4. 2023 plačevali ceno 7,65 EUR na uro ob delavnikih, od 20. 4. 2023 dalje pa 7,89 EUR na uro ob delavnikih.

07. Analiza dela PND v letu 2023

Pri pomoči družini na domu smo se v letu 2023 soočali s kadrovsko stisko, katero smo skušali reševati z okrepitvijo kadra. Žal pa smo bili kadrovsko stisko primorani reševati tudi na način, da smo občasno pri nekaterih uporabnikih odpovedali posamezen termin oz. prilagodili obseg storitev. Občasno se nam je ustvarila čakalna vrsta – še posebej v poletnih mesecih zaradi dopustov in bolniških odsotnosti, kljub temu pa smo povečini dogovor sklenili takoj, ko smo prejeli vlogo za pomoč na domu.

Na začetku leta 2023 je bilo zaposlenih 7 oskrbovalcev, od tega sta bili dve zaposleni osebi na dolgotrajni bolniški že več kot leto dni. Ena zaposlena oseba izmed dveh oseb na dolgotrajni bolniški se je v letu 2023 invalidsko upokojila. V letu 2023 smo eno osebo na novo zaposlili.

Ugotavljamo, da je delovno mesto socialnega oskrbovalca žal postal poklic, za katerega ni veliko zanimanja. Tako na razpisana prosta delovna mesta pride zelo malo oz. nič prijav.

Kadrovska stiska, s katero se soočamo v pomoči družini na domu je širše družbene narave, ki jo na državni ravni tudi že nekaj časa naslavlajo. Potreben pa bi bil tudi razmislek, kaj lahko na lokalni ravni občina pripomore, da bi se situacija izboljšala.

Decembra 2023 smo pri uporabnikih izvedli anonimno anketo o njihovem zadovoljstvu z opravili, ki jih v sklopu pomoči družini na domu koristijo. Zanimalo nas je, kako so zadovoljni s koordinacijo in obveščanjem, termini, ceno storitve ter kako doživljajo odnos socialne oskrbovalke do njih.

Iz odgovorov je razvidno, da je velika večina z izvajanjem opravil zelo zadovoljna oz. zadovoljna. Prav tako so na vprašanja, kako doživljajo odnos s strani socialne oskrbovalke ocenili pozitivno.

Pripravila: Ana Volč, mag. soc. del.
Vodja pomoči na domu in zunanje dejavnosti

06. Finančno poročilo

V letu 2023 smo storitve pomoči na domu v Občini Trzin opravljali celo leto. Na osnovi veljavne cene in opravljenih storitev so znašali prihodki 18.670 EUR, odhodki 26.911 EUR in presežek odhodkov nad prihodki v višini 8.241 EUR.

Podroben pregled prihodkov in odhodkov po vrstah je prikazan v tabeli:

Zap.št.	naziv	v EUR
1.	PRIHODKI	
	- uporabniki	7.135
	- Občina Trzin	11.535
	<i>skupaj</i>	<i>18.670</i>
2.	ODHODKI	
	- stroški dela	17.692
	- stroški materiala in storitev, amortizacije, inv.vzdrž.	9.219
	- stroški financiranja	0
	<i>skupaj</i>	<i>26.911</i>
3.	<i>PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI</i>	<i>-8.241</i>

Trzin, 23. 1. 2024

Lidija Krivec Fugger, univ.dipl.soc.del.
direktorica

